

Regulamin

XLIX Rajd „Topienia Marzanny – Toruń 21.03.2020r

1. Organizator:

- Oddział Miejski PTTK im. M. Sydowa w Toruniu

2. Współorganizatorzy:

- Urząd Miasta Torunia

3. Termin i miejsce imprezy:

Rajd „Topienia Marzanny” odbędzie się w dniu 21.03.2020r. na trasach pieszych i rowerowej wokół Torunia, z zakończeniem przy Martwej Wiśle

4. Trasy piesze:

- **Trasa nr 1.** Zbiórka uczestników o godz. 10.00 na przystanku MZK (vis-a-vis Tesco), na skrzyżowaniu Szosy Lubickiej z ul. L. Rydygiera (Rubinkowo). Trasa: Rubinkowo – Winnica – most kolejowy – most im. J. Piłsudskiego – Martwa Wisła. Długość trasy ok. 6 km.
- **Trasa nr 2.** Zbiórka uczestników o godz. 10:20 na placu przed Cinema City przy ul. Czerwona Droga. Trasa Cinema City – Rudelka – osiedle Klemensa – Las Bielański – Park Miejski – Martwa Wisła. Długość trasy ok. 5 km.

5. Trasa rowerowa.

- Zbiórka uczestników o godz. 10:00 na parkingu przy Netto, przy skrzyżowaniu ul. Polnej i Szosy Chełmińskiej. Trasa: Toruń (Wrzosa) – Świerczynki – Leszcz – Czarne Błoto – Przysiek – Toruń (Martwa Wisła). Długość trasy ok. 25 km.

6. Cel imprezy

- kontynuacja ludowego obyczaju topienia Marzanny
- ukazanie tradycji i piękna folkloru oraz kultury ziemi chełmińskiej
- upowszechnianie zdrowego stylu życia poprzez czynne uprawianie turystyki kwalifikowanej

7. Zgłoszenia:

Zgłoszenia i wpisowe w wysokości 4,- zł. dla członków PTTK i 6,- zł. dla pozostałych uczestników przyjmuje Oddział Miejski PTTK w Toruniu ul. Piekary 41 (do wyczerpania miejsc). Przy opłaceniu wpisowego należy dostarczyć listę

uczestników, potwierdzoną przez dyrekcję instytucji zgłaszającej. Młodzież szkolna może przebywać na imprezie wyłącznie pod opieką osób dorosłych.

8. Świadczenia:

- pamiątkowa plakietka (tylko dla przybyłych na trasę)
- drożdżówka
- potwierdzenie punktów na odznaki: OTP i KOT
- obsługa przodowników turystyki pieszej i kolarskiej na trasach
- nagrody dla laureatów w poszczególnych konkursach

9. Konkursy:

- na oryginalną kukłę Marzanny – symbol zimy (prace zespołowe),
- na najbardziej oryginalny gaik – symbol wiosny (prace zespołowe),
- na projekt plakietki Rajdu (format A4)
- na program – piosenkę tematycznie związaną ze zwyczajami pożegnania zimy i powitania wiosny (czas trwania programu max. 5 minut)
- na żywy gaik – zespołowe dekorowanie wybranego uczestnika przyniesionymi materiałami ekologicznymi (t.j. krepa, papier, tasiemki, kokardy) w określonym czasie

10. Program Rajdu:

godz. 10:00 - 12:00 pokonywanie tras pieszych i rowerowej
godz. 11:45 - 12:00 wydawanie drożdżówek
godz. 12:15 - 13:00 prezentacja programów artystycznych
godz. 13:00 - 13:15 wręczenie nagród i zakończenie imprezy

11. Uwagi końcowe:

- impreza odbędzie się bez względu na pogodę.
- członkowie PTTK uczestniczący w imprezie są ubezpieczeni od następstw nieszczęśliwych wypadków, pozostali uczestnicy winni ubezpieczyć się we własnym zakresie,
- organizator nie ponosi odpowiedzialności za szkody spowodowane przez uczestników jak i osoby trzecie,
- w razie nie przybycia na imprezę, wpisowe nie będzie zwracane
- ostateczna interpretacja Regulaminu należy do Organizatorów.

Marzanna - imię żeńskie, będące najprawdopodobniej przekształceniem imienia *Maryjana / Maryjanna* (Marianna). Drugie wytłumaczenie tego imienia to pochodzenie od słowiańskiego słowa *mor* - śmierć. Imię kiedyś dość rzadko nadawane w Polsce w związku ze zwyczajem topienia Marzanny, symbolu śmierci, zła i odchodzącej zimy.

Marzanna - to również nazwa kukły przedstawiającej boginię, którą w rytualny sposób palono, topiono, w czasie wiosennego święta Jarego, aby przywołać wiosnę. Zwyczaj ten, zakorzeniony w pogańskich obrzędach ofiarnych, miał zapewnić urodzaj w nadchodzącym roku. Wierzono, że zabicie postaci przedstawiającej boginię śmierci spowoduje jednocześnie usunięcie efektów przez nią wywołanych (zimy) i nadejście wiosny. Kukłę wykonywano ze słomy, owijano białym płótnem, zdobiono wstążkami i koralami. Tradycja nakazywała, aby dziecięcy orszak, z Marzanną i zielonymi gałązkami jałowca w dłoniach, obszedł wszystkie domy we wsi. Po drodze podtapiano Marzannę w każdej wodzie, jaka się nadarzyła. Wieczorem kukłę przejmowała młodzież. W świetle zapalonych gałązek jałowca wyprowadzano Marzannę ze wsi, podpalano i wrzucano do wody. Z topieniem *Śmiercichy*, również obecnie, związane są różne przesady: nie wolno dotknąć pływającej w wodzie kukły, bo grozi to uschnięciem ręki, obejrzenie się za siebie w drodze powrotnej może spowodować chorobę, a potknięcie i upadek – śmierć w ciągu najbliższego roku. Kościół katolicki próbował zakazać obchodzenia starosłowiańskiego zwyczaju. W 1420 roku Synod Poznański nakazywał duchowieństwu: "Nie pozwalajcie, aby w niedzielę odbywał się zabobonny zwyczaj wynoszenia jakiejś postaci, którą śmiercią nazywają i w kałuży topią". Rodzima tradycja okazała się jednak silniejsza. Obecnie obrzęd łączony jest z nastaniem kalendarzowej wiosny 21 marca.

Gaik - u ludów słowiańskich obrzęd poświęcony witaniu wiosny.

W różnych okolicach pod różnymi nazwami: gaj, maj, maik, sad, nowe latko, turzyce. Na Pińszczyźnie zwany był kust, na Ukrainie można go spotkać pod nazwą haiwlki (gajówki), u Białorusinów ma nazwę zielone wino, na Podlasiu nadnarwiańskim „chodzenie z królową”. Gaik odbywający się zwykle we wtorek po Wielkiejnocy lub na Zielone Świątki, a niekiedy, w pierwszych dniach maja. Polega na tym, że dziewczęta (czasem i chłopcy) stroją gałązkę sosnową lub całą choinkę we: wstążki, świecełka, kwiaty i dzwonki. Czasami na szczycie przywiązuje się lalkę jako symbol królowej wiosny. Takie ustrojone drzewko lub gałązkę obnosi się ze śpiewem po wsiach i dworach, winszując przybycie „nowego lata”.

Oddział Miejski PTTK im. M. Sydowa w Toruniu

Regulamin XLIX Rajdu „Topienia Marzanny”

zdjęcie: Tadeusz Perlik

Toruń 21 marca 2020r.